

Школска 2025/2026. година Републичко такмичење ученика
основних школа Књижевна олимпијада VII разред

Шифра: _____

1. На основу понуђеног описа препознај о ком је књижевнику реч, па његово име и презиме напиши на линији.

Овај песник рођен је 1876. у Београду. Радио је у дипломатској служби у Риму, Копенхагену, Скопљу, Солуну и Софији. Био је конзул у Приштини између 1908. и 1911. (уочи балканских ратова). Његове најпознатије песме су: *Долај*, *Туја*, *Искрена њесма*, *Божур*...

Име и презиме тог књижевника је: _____.

2. Међу понуђеним исказима **један је нетачан**. Заокружи слово испред тог исказа.

- а) Рабиндранат Тагоре је 1913. године добио Нобелову награду за књижевност.
- б) Рабиндранат Тагоре је рођен у Лондону, мада је био индијског порекла.
- в) На тематском нивоу, песма у прози блиска је лирици јер је исповедна и мисаона.
- г) Песма у прози *Пајирни бродови* објављена је 1913. као 70. певање збирке *Градинар*.

3. Који јунак наше народне епике казује следеће стихове? Одговор напиши на линији.

„Драга сестро, Косовко девојко,
лепа ти си, секо, млађа била!
Красна ти си стаса и узраста,
руменила, господска погледа!
Ал' те, секо, коса покварила;
јер си тако, секо, оседила?
С ког си млада срећу изгубила?
Ил' са себе, ил' са своје мајке,
или са свог стара родитеља?”

Име и презиме јунака: _____

4. Међу понуђеним придевима подвуци оне који представљају особине Ива Сенковића (**има их 3**).

храбар, искусан, несмотрен, пожртвован, превртљив, дволичан

5. Заокружи слово испред појма на који се односи наведени опис.

Ова драмска врста разликује се од трагедије и комедије по томе што се у њој јављају особине обе ове драмске врсте. Често се назива и озбиљан комад.

То је: а) драмолет; б) ТВ-драма; в) драма у ужем смислу; г) драма у стиховима.

6. На линији напиши назив стилске фигуре (**осим епитета**) која је подвучена у следећим стиховима. (При томе, размишљај о контексту подвучене синтагме.)

„Моја лепа звезда, мајка и робиња,
Боже! Шта ли данас у Србији ради?”

7. Повежи наведене књижевне врсте са књижевним делима на која се оне односе, тако што ћеш на цртице испред наслова дела написати број под којим се налази одговарајући појам.

___ <i>Плава тробница</i>	1. комедија
___ <i>Покондирена џиква</i>	2. роман
___ <i>Диоба Јакшића</i>	3. приповетка
___ <i>Кроз мећаву</i>	4. родољубива песма
___ <i>Орлови рано леће</i>	5. народна епска песма

8. Пажљиво прочитај следећи одломак, па на линијама напиши назив дела из којег је преузет и име и презиме писца.

„Јовица Нинковић поскочи лако, дохвати једну торбу, извади из ње читав хлебац и дрвен заструг са сољу па пружи харамбаши. Харамбаша извади нож из цагрија, њим прекрсти најпре хлебац, па онда одсече једну кришку.”

*заструг – дрвени суд; цагрије – корице

Наслов дела: _____.

Име и презиме писца: _____.

9. У следећем примеру подвуци делове текста који представљају нарацију (приповедање у 3. лицу).

„Настаде тишина, сви се окретоше непознатоме и узеше га мерити од главе до пете.

Човек онај, средњих година, мрка лица, које се готово и не види од дуге косе и браде, седи, ћути као и дотле, и некако замишљено лупка дебелим штапом по земљи.

– Јуче сам ја видео овога истог човека са једним дечаком. Ухватили се за руке и иду улицом. Синоћ онај дечко отишао некуда кроза село, а овај сам остао.”

10. Успостави правилан редослед реплика у одломку из *Покондирене џикве*, тако што ћеш написати бројеве од 1 до 5, као што је започето.

Евица: Ја не могу мидер да трпим, кад се заптијем у њему. **1**

Евица: Кад се стегнем, морам да стојим као укупчана, не могу да се сагнем, нити што да прихватим. ___

Евица: А зашто ми је Бог дао руке? ___

Фема: Така дрнда и не може, него које су добро воспитане. (*Зајмеже се*). Ја могу, видиш, а теби је тешко. ___

Фема: И не треба, зато ти стоје два пединтера за леђи, нек они раде. ___

11. Заокружи слово испред **једног нетачног значења** завршне пословице у делу *Кањош Мацегиновић* Стефана Митрова Љубише:

„Како су чинили, тако су и обршили.”

а) Како су чинили, тако су несрећно и завршили.

б) Ко зло чини, све себи чини.

в) Како су посејали, тако су и пожњели.

г) Ко се задњи смеје, најслађе се смеје.

12. Заокружи слово испред назива главног мотива који препознајеш у следећем примеру.

Шума све гушћа... Али ево, налете ветар и зашусташе врхови дрвећа, као таласи кад се ломе... И како је та иста шума лепа у позну јесен, када долећу шљуке!

а) јесен б) шума в) лепота г) шљуке д) лет њ) ветар е) дрвеће ж) таласи

13. Пажљиво прочитај следећу строфу из песме *Погне* Јована Дучића, па заокружи слова испред два тачна низа одлика које се односе на дату строфу.

„Немо стоје у њој сребрнасте, родне
Обале и врти; и светли и пали
Младо, крупно сунце; и не шуште вали –
Галеб још светлуца. Мир. Свуда је подне.”

а) дванаестерац са цезуром после шестог слога

б) лирски једанаестерац с опкорачењем

в) обгрљена рима у оквиру катрена

г) комбиновање парне и укрштене риме

14. Коју заједничку стилску фигуру препознајеш у следећим стиховима наше народне епике? Одговор напиши на линији.

„Сви ми у со да се преметнемо, / не би Турком ручка осолили.”

„Да из неба плаха киша пане, / ниђе не би на земљицу пала, / већ на добра коња и јунака.”

Назив стилске фигуре: _____.

15. У следећем низу ликова из *Диобе Јакшића* налази се и име које **није лик** у том делу. Подвуци га.

Анђелија, Богдан, Дмитар, Небојша, Даница

16. Поред сваког описа врсте карактеризације лика (према његовим општим и посебним особинама) напиши број под којим је наведен назив типа те карактеризације:

1. језичка; 2. социјална (друштвена); 3. физичка; 4. психолошка.

(Један понуђени одговор је сувишан.)

Врсте карактеризације:

а) На основу описа физичког изгледа јунака ___

б) На основу његових размишљања и осећања ___

в) На основу начина на који говори и језика који користи ___

17. Заокружи слова испред два тачна описа који се односе на дела народне књижевности.

а) *Сћари Вујадин* је народна епска песма средњих времена.

б) *Злајџоруни ован* припада категорији народних приповедака, а по врсти је бајка.

в) Кањош Мацедоновић је јунак народне приповетке из 18. века.

г) Народна епска песма *Урош и Мрњавчевићи* припада косовском тематском кругу.

18. На основу следећих асоцијативних низова, на линији напиши наслов дела о којем је реч. Посебно води рачуна о правопису!

- змијски цар, слон, шешир;
- лисица, дечак, растанак
- Земља, астероид Б612, звезда;
- ружа, тајна, пријатељ

Наслов дела: _____

19. Међу понуђенима, подвучи наслове ауторских лирских песама.

Грачаница, Вила зига траг, После кише, Највећа је жалоси за брајом, Облаци

20. Прочитај строфу из песме „Подне“ Јована Дучића и допиши део опкорачења, у којем препознајеш осећања лирског субјекта.

Све је тако тихо. _____

Продужено видим ово мирно море:

Шуме олеандра, љубичасте горе,

И блед обзор што се протеже и пуши.

Тест прегледао: _____

Број бодова: _____